

כיצד מחזנכין

עלון מס' 146

לקראת יום פטירת מרן החפץ חיים

כ"ד באלול תרצ"ג

כתמול וכי אתמול או שלשום הוא היה פחות שיכור? אלא הכונה שיעקב כשבא לבית לבן הרגיש גועל בנפשו, כאשר שיא הקדושה בעולם 'יעקב אבינו' נכנס למקום הטומאה של ע"ז בעולם, הרגישה נפשו בגועל עצום, והרגיש שלא יכול להשאר שם, והנה עבר יום-יומיים, ופתאום הנפש כבר התרגלה וכו', אמר יעקב, והנה פני אביכם אינו כתמול שלשום, והכונה, שאצלי זה כבר לא נורא כמו היום הראשון, פניו כבר לא כאלו נוראות, וזה כבר חמור מאד כי זה מראה שהתרגלתי לטומאה במקצת, ואם אשאר במשך הימים כבר לא הרגיש כלל בניגוד הטומאה לקדושה רח"ל.

אמר ר' חצקל זצ"ל, כשבאתי לאמריקה הרגשתי בתחילה ממש גועל נפש! הרגשתי שאיני יכול להישאר כאן אפילו יום אחד, והנה חלפו כמה ימים ואני מרגיש שזה כבר לא כ"כ נורא, זו הסיבה שאני רוצה לברוח כמה שיותר מהר אם אני כבר לא נגעל כ"כ מהחומריות של אמריקה אז הפשט שאני מתחיל להתרגל לזה! וזה נורא!

ושאלו ר' שבתי פרנקל: ולמה אמריקה כ"כ גורמת לרב גועל בנפשו? וענה ר' חצקל זצ"ל: כשאני באתי לאמריקה, ראיתי שמנהג האנשים כאן שכשהם קמים בבוקר וכשהם הולכים לישון בלילה, הם שוקלים את עצמם ועושים חשבון לראות האם עלו בקילו או ירדו, איזה לחץ... אם המשקל לא מראה על ירידה רצויה אז רצים מיד לחדר כושר ועושים עוד סיבוב... וככה כל החיים מסביב המשקל... ואנחנו בליטא באוירת הישיבות הקדושות, למדנו שכל יום בבוקר ובלילה לומדים חובת הלבבות ועושים חשבון נפש האם קיימנו המצוות כתיקונם או לא. אנו כל בוקר וערב שקלנו את עצמנו במשקל רוחני איני יכול לראות אנשים שכל בוקר וערב שוקלים את גופם במשקל גשמי.

זה הרגש דק של גדולי ישראל שפחדו עד אימה מכך ההרגל.

(הרה"ג רבי בנימין בירנצווייג שליט"א)

מסופר על החפץ חיים, שבזמן מלחמת העולם הראשונה היה צריך לברוח לכל מיני עיירות רחוקות, פעם אחת בשבתו באחת העיירות בלכתו לבית הכנסת בליל שבת, ראה יהודי שמחלל שבת, הדבר פגע מאד בח"ח והוא נכנס לבית כנסת הסמוך והתחיל לבכות בקול מר על כך שבגיל זקנה הוא היה צריך להכשל במראה כזה מזעזע של יהודי שמחלל שבת, לא יאומן עד כמה היתה קדושתו של מרנא הח"ח שלא ראה כל ימיו חילול שבת!!

בשבת שניה המחזה חזר על עצמו, ובדרך ראה הח"ח חילול שבת והוא נכנס לבית כנסת ובכה בכי מר על מר גורלו!!!

בשבת השלישית שוב חזר המחזה על עצמו ונכנס הח"ח לבית כנסת הסמוך ובכה בכי גדול יותר מאשר בכה בשני פעמים הראשונות, כששאלו אותו מה השתנה שהפעם הבכי גדול יותר, השיב כי בפעמים הראשונות בכה על ראיית החילול שבת, ואילו עכשיו בפעם השלישית בוכה הוא יותר על זה שזה כבר לא מפריע לו כמו בתחילה.

ממה פחד הח"ח, מכח ההרגל הנורא, המרדים לאדם את כל חושיו והרגשיו עד שלא מרגיש רח"ל ברע וממילא קשה לו להזהר ממנו. בפעם הראשונה העבירה נראית לאדם נוראה, והוא נזהר עד מאד, בפעם השניה כבר ירד קצת וכן הלאה עד שנאבד ממנו רגש הזהירות וחומר האיסור של העבירה.

ישנו גם מעשה נפלא ביותר על המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל. סיפר הגאון ר' שבתאי פרנקל [כך מסר ר' אליעזר ספראי בשמו] שכשרבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל הגיע עם ישיבת מיר לאמריקה משנחאי, היה באמריקה תקופה מאד קצרה ורצה מיד לעזוב לארץ ישראל, וניסה ר' שבתאי פרנקל להניאו מכך שישאר באמריקה וינסה להקים ולקומם את עולם התורה ששם.

ר' חצקל זצ"ל התנגד מאד, ואמר לו על כך ווארט נפלא על סיבת הדבר: שכתוב בפרשת ויצא - שאמר יעקב לרחל ולאה 'והנה פני אביכם לא כתמול שלשום', ושאל ר' חצקל זצ"ל, וכי מה שייך להגיד על שיכור שפניו לא

מרן הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל, ראש ישיבת פוניבז', סיפר ששמע ממרן המשגיח דפוניבז' רבי יחזקאל לוונשטיין זצ"ל, על גודל ההיזק העלול לצאת משכנים לא טובים.

כידוע, שהה המשגיח באמריקה תקופה קצרה, לאחר דרך הנדודים הקשה והארוכה בגלות שנחאי. כאשר זכה והגיע לארץ הקודש, התבטא המשגיח ואמר שאמריקה גרמה לו הפסד רוחני. ואף שלא הייתה לו שום שייכות למושגים האמריקאים, שהרי לא יצא כלל מד' אמות של הלכה, בכל זאת הזיקה לו האווירה השוררת באמריקה.

הסביר זאת במשל נמרץ: כאשר מונח בבית, על השולחן, בקבוק יין-שרף, הרי רק מי שלוגם ממנו בפועל עלול להשתכר, אבל כשמדובר במפעל לייצור י"ש, הרי כל מי שנמצא במפעל, אף שאינו נוגע בבקבוקים, עצם הריח החרף של היי"ש גורם לו לשכרות. כך גם בנידוננו, אמר המשגיח, אף שלא היה לי כל קשר לאמריקה, ולמהלך החיים שלה, אולם כיון שמדובר בתעשייה עצומה של חיים מודרניים, כל מי שנמצא שם - הוא בירידה ובהפסד רוחני.

חיים כשהוא מתייפח בבכי, האם אספר לו שאתה עובד בשבת, האם אוכל לגרום צער כה נורא לאביך?

היהודי לא היה מסוגל לעמוד מול בכיו של החפץ חיים, ומיד הבטיח לפרוש מאותו עסק. אבל החפץ חיים עוד לא נרגע, והאיץ בו אל תדחה זאת למחר שמא לא תיפנה, אלא עכשיו ומיד תלך ותעשה מה שצריך.

כשסיפר זאת הרב באקשט, אמר כי עד עכשיו רועדות כל עצמותיו בהיזכרו בבכיו של החפץ חיים. ואילו המשגיח רבי יחזקאל לוונשטיין זצ"ל אמר בשומעו סיפור זה, כי לבכות יכול גם הוא, אבל בכי כזה שיכנס ללבו של השני וישפיע עליו, לזה מסוגל היה רק הבכי שיצא מלבו הטהור של החפץ חיים.

(השבת במחיצת החפץ חיים - שאל אביך ויגדך)

סיפר הגאון המפורסם רבי אהרן באקשט זצ"ל רבה של "שאוול" בליטא, את המעשה דלהלן לו הוא היה עד ראה ושמיעה:

פעם אחת נודע למרן החפץ חיים זצ"ל כי בנו של אחד ממכריו פתח בעירו עסק של בית חרושת ללבנים שפעל גם בשבתות, כשהוא מנמק זאת בכך שאי אפשר לכבות את הכבשן, כי אם מכבים אותו לשבת, לא יוכלו לעבוד שם גם בימי א' וב', עד שיתחמם כראוי.

בהזדמנות הראשונה שהגיע החפץ חיים לאותה עיר, שלח הוא לקרוא אליו את הבר נש הלז, וכשהלה הגיע ועמד לפניו, פנה החפץ חיים ואמר לו, הכרתי את אביך הייתי בחתונתו וגם הייתי בברית מילה שלך, אני איש זקן מאוד, וכשאבוא לעולם האמת בודאי יבוא אביך לשאול אותי לשלומך, ומה אמסור לו, תגיד לי אתה, שאל החפץ

אשמח לשמוע רעיונות והצעות ייעול - הכל יתקבל בברכה.

ישראל חיים בלומנטל

לתרומות / הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

